

Azerbaycan Demokratik Cumhuriyeti geleneklerinin çoğalması

Musa MERCANLI
Baş Editör

Azerbaycan tarihi önemi olan bir yıldönümü öncesinde yaşıyor. Yakında, Müslüman Doğu'da yönetim şekli Cumhuriyet olan ilk devlet olan Azerbaycan Demokratik Cumhuriyetin 100. yıldönümü kutlanacak. Azerbaycan Demokratik Cumhuriyetinde, o dönem için ilerici olan tüm devlet kurumları oluşturulmuştu. Cumhuriyet yaşamını, karmaşık bir iç ve dış politika ortamında iki yıldan az bir süre sürdürebildi, ancak devlet yapılanması, ekonomi ve eğitimin kalkınması, askeri yapılanma gibi alanlarda bu kadar kısa sürede gerçekleştirilen çalışmalar, Azerbaycan tarihinin parlak sayfasını oluşturdu.

Tarih, Azerbaycan'ın bir asırda iki kez bağımsızlığını kazanmasını hükmetmişti. Geçen yüzyılın başlarındaki birinci Cumhuriyet'in ömrü iki yıldan az sürdü, ancak bütün süreksizliği ile tüm Müslüman Doğu'da demokratik devlet deneyimi kalıcı bir tarihsel öneme sahiptir. Bugünkü Azerbaycan Cumhuriyeti çeyrek yüzyılı aşkın bir süredir varlığını sürdürmekte ve uluslar arası arenada giderek daha aktif bir rol oynamaktadır. Bu dönemde ülke, komşuları ile siyasi, ekonomik, kültürel ilişkilerini genişleterek, bu ilişkileri stratejik ortaklık düzeyine yükseltmiştir.

Bugün Azerbaycan, bölgenin siyasi ve ekonomik ilişkilerinde kilit ülkelerden biri haline gelmiştir. Artık birkaç yıldır ülke ekonomik büyüme oranları açısından dünya liderleri arasında yer almaktadır. Bölgesel çapta enerji projeleri - Bakü-Tiflis-Ceyhan petrol boru hattı, Bakü-Tiflis-Erzurum doğalgaz boru hattı, Hazar Şahdeniz alanının geliştirilmesi, aynı zamanda TAP, TANAP bölgenin sadece ekonomik değil, jeopolitik konumunu da değiştirmektedir, Bakü-Tiflis-Kars demiryolu ve Kuzey-Güney ulaşım koridoru projeleri Azerbaycan'ın rolünü uluslar arası bir transit merkezi olarak artıracaktır.

Azerbaycan ekonomisini çeşitlendirmek, enerji kaynaklarına bağımlılığı azaltmak için önemli adımlar atılmaktadır. Azerbaycan'ın ilk uydusunun uzaya gönderilmesi de önemli olaylardan biri oldu. Ülkede geniş çaplı altyapı projeleri gerçekleştirilmektedir, bunların arasında Bakü Uluslararası Deniz Ticaret Limanı ve 7 uluslararası havalimanının ilk etapta teslim edilmesi bulunuyor.

Bağımsızlığını tekrar kazanılmasından bu yana geçen devirde, Azerbaycan devleti tarihsel hoşgörü geleneklerini korumak ve artırmak için tutarlı bir politika izlemektedir. Azerbaycan, uluslararası arenada kültürler ve medeniyetler arasında aktif bir diyalogun başlatıcısı olarak hareket ediyor.

Ne yazık ki, Ermeni saldırganlığı devam etmektedir - Azerbaycan topraklarının yaklaşık %20'si işgal edilmiş, yaklaşık bir milyon Azerbaycanlı mülteci durumuna düşmüş ve ya zorunlu göçe zorlanmış, on binlerce insan savaşta hayatını kaybetmiş, yaralanmış, esir alınmış ve işkencelere maruz kalmıştır. Cumhurbaşkanı da konuşmalarında vurguladığı gibi, ülkenin toprak bütünlüğünü ve egemenliğini temin etmek devletin en önemli görevidir.

Tüm bu konular derginin bu sayısında yansıtılmıştır. Bunların yanı sıra, siz sevgili okurlar, Azerbaycan'ın tarihi ve kültürüne ilişkin ilginç materyaller de okuyabileceksiniz.